

आदिवासी विकास विभागामार्फत अनुसूचित जमातींसाठी सुरु असलेल्या योजनांच्या धर्तीवर विशेष मागास प्रवर्गातील “गोवारी” समाज बांधवाच्या विकासासाठी विशेष कार्यक्रम राबविणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन
इतर मागास बहुजन कल्याण विभाग
शासन निर्णय क्रमांक- संकिर्ण-२०२४/प्र.क्र.०९/योजना-३
मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.
दिनांक :- १५ ऑक्टोबर, २०२४.

प्रस्तावना:-

गोंड गोवारी समाजाच्या व्यक्तींना अनुसूचित जमातीचे प्रमाणपत्र व वैधता प्रमाणपत्र मिळण्यासाठी येत असलेल्या अडचणीसंदर्भात गोंड गोवारी संघटनेमार्फत नागपूर येथे उपोषण करण्यात आले होते. यासंदर्भात आदिवासी गोंड गोवारी जमात संविधानिक हक्क संघर्ष कृती समिती महाराष्ट्र राज्य यांच्या दिनांक ०५.०२.२०२४ च्या निवेदनाच्या अनुषंगाने दिनांक १० फेब्रुवारी, २०२४ रोजी मा.उपमुख्यमंत्री (गृह) यांच्या अध्यक्षतेखाली सहाय्यी अतिथीगृह येथे बैठक संपन्न झाली. सदर बैठकीमध्ये संघर्ष समितीच्या प्रतिनिधींनी त्यांच्या विविध अडीअडचणी मांडल्या. यासंदर्भात अभ्यास करण्यासाठी मा.उच्च न्यायालयाच्या निवृत्त न्यायाधिकाऱ्यांच्या अध्यक्षतेखाली एक समिती गठीत करण्यात यावी व सदर समितीमार्फत गोवारी समाजाच्या संघटनांमार्फत प्राप्त निवेदने, त्यांच्याकडील पुरावे, विविध न्यायनिर्णय तसेच इतर उपलब्ध पुरावे तपासून शासनास अहवाल सादर करावा असा निर्णय सदर बैठकीत घेण्यात आला. सदर निर्णयाच्या अनुषंगाने श्री.के.एल.वडणे, सेवानिवृत्त न्यायाधीश, मा.उच्च न्यायालय यांच्या अध्यक्षतेखाली समिती गठीत करण्यात आली. समितीने शासनास सादर केलेल्या अंतरिम अहवालामध्ये गोवारी समाजाच्या व्यक्तींना अनुसूचित जमातींसाठी असलेल्या विविध कल्याणकारी योजनांचा लाभ देण्याबाबत शिफारस केली आहे. सदर शिफारशीच्या अनुषंगाने आदिवासी विकास विभागामार्फत अनुसूचित जमातींसाठी सुरु असलेल्या योजनांच्या धर्तीवर विशेष मागास प्रवर्गातील “गोवारी” समाज बांधवाच्या विकासासाठी विशेष कार्यक्रम राबविण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

आदिवासी विकास विभागामार्फत अनुसूचित जमातींसाठी सुरु असलेल्या योजनांच्या धर्तीवर “गोवारी” समाज बांधवाच्या विकासासाठी इतर मागास बहुजन कल्याण विभागामार्फत खालील विशेष कार्यक्रम वित्त विभागाच्या सहमतीच्या अधीन राहून राबविण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.
योजना क्र. १ : “गोवारी” या समाजातील गुणवंत विद्यार्थ्यांना नामांकित इंग्रजी माध्यमांच्या शाळांत प्रवेश देणे.

योजना क्र. २ : “गोवारी” या समाजातील ग्रामीण भागातील बेघर कुटुंबांना घरकुले बांधून देणे.

योजना क्र. ३ : “गोवारी” या समाजातील आवश्यक असलेल्या परंतु अर्थसंकल्पित निधी उपलब्ध नसलेल्या योजना / कार्यक्रम राबविण्यासाठी न्युक्लिअस बजेट योजना.

योजना क्र. ४ : राज्यातील “गोवारी” या समाजातील सभासदांच्या सहकारी सूत गिरण्यांना भागभांडवल मंजूर करणे.

योजना क्र. ५ : केंद्र शासनाच्या स्टँड अप इंडिया योजनेत “गोवारी” या समाजातील नवउद्योजकांना सहाय्य करण्यासाठी मार्जिन मनी उपलब्ध करून देणे.

योजना क्र. ६ : “गोवारी” या समाजातील होतकरु बेरोजगार पदवीधर युवक / युवतींना स्पर्धा परिक्षेसाठी परीक्षापूर्व निवासी प्रशिक्षण.

योजना क्र. ७ : “गोवारी” या समाजातील बेरोजगार युवक / युवतींना स्पर्धा परिक्षेसाठी परिक्षा शुल्कात आर्थिक सवलती लागू करणे.

योजना क्र. ८ : “गोवारी” या समाजातील बेरोजगार युवक / युवतींना लष्करातील सैनिक भरती व राज्यातील पोलिस भरतीसाठी आवश्यक ते मूलभूत प्रशिक्षण देणे.

योजना क्र. ९ : ग्रामीण परिसरातील कुक्कुटपालन संकल्पनेंतर्गत “गोवारी” या समाजातील घटकांना ७५ टक्के अनुदानावर चार आठवडे वयाच्या सुधारित देशी (सीएआरआय- मान्यता प्राप्त) प्रजातीच्या १०० कुक्कुट पक्ष्यांच्या खरेदी व संगोपनासाठी अर्थसहाय्य.

योजना क्र. १० : नवी मुंबई, पुणे, औरंगाबाद, नाशिक, नागपूर व अमरावती या महसूली विभागांच्या मुख्यालयाच्या ठिकाणी “गोवारी” या समाजातील मॅट्रीकोत्तर शिक्षण घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांसाठी वसतिगृह निर्माण करणे.

२. सदर योजनेच्या अंमलबजावणीसाठी विहित कार्यपद्धती, योजनेच्या लाभार्थ्यांसाठी पात्रतेचे निकष व अटी, स्वतंत्र लेखाशीर्ष, निधीची उपलब्धता इ. बाबत नियोजन व वित्त विभागाच्या मान्यतेने पुढील कार्यवाही करण्यात येईल.

३. गोवारी समाज बांधवांसाठी राबविण्यात येणाऱ्या उपरोक्त विशेष कार्यक्रमांवरील खर्च हा इतर मागास बहुजन कल्याण विभागाकडे दरवर्षी उपलब्ध होणाऱ्या नियतव्ययातून भागविण्यात येईल.

४. सदरहू शासन परिपत्रक महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करून देण्यात आला असून, त्याचा संकेतांक २०२४१०१५१६१९५७०३३४ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(र. रा. पेटकर)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत:-

१. मा. राज्यपाल यांचे सचिव.
२. मा. सभापती, विधान परिषद यांचे खासगी सचिव.
३. मा. अध्यक्ष, विधानसभा यांचे खासगी सचिव.
४. मा. मुख्यमंत्री यांचे अतिरिक्त मुख्य सचिव व प्रधान सचिव.
५. मा. उपमुख्यमंत्री (गृह) यांचे सचिव,
६. मा. उपमुख्यमंत्री (वित्त व नियोजन) यांचे सचिव,
७. मा. विरोधी पक्षनेते, विधानसभा/ विधान परिषद यांचे खासगी सचिव.
८. सर्व मा. मंत्री यांचे खासगी सचिव.
९. सर्व मा. पालकमंत्री तथा मंत्री यांचे खासगी सचिव.
१०. मा. मुख्य सचिव यांचे सह/उप सचिव.
११. अपर मुख्य सचिव/ प्रधान सचिव/ सचिव, सर्व मंत्रालयीन विभाग.
१२. महालेखापाल, महाराष्ट्र-१. मुंबई.
१३. महालेखापाल, महाराष्ट्र-२, नागपूर.
१४. अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई.
१५. सर्व विभागीय आयुक्त.
१६. संचालक, इतर मागास बहुजन कल्याण संचालनालय, पुणे.
१७. सर्व प्रादेशिक उप संचालक, इतर मागास बहुजन कल्याण विभाग.
१८. सर्व सहायक संचालक, इतर मागास बहुजन कल्याण विभाग.
१९. निवडनस्ती (योजना-३).